

ДІАЛОГИ З ПИТАНЬ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ ЕТИКИ

Коли депутатська етика трансформується у професійну практику?

21 жовтня 2016 року, Верховна Рада

ПРЕС-РЕЛІЗ

21 жовтня у Верховній Раді України відбулися II Діалоги з питань парламентської етики. Мета заходу – підвищити якість парламентського процесу через підтримку міжпартійного діалогу і просування етичних стандартів у парламенті. Наразі актуальними є пошуки консенсусу щодо закріплення етичних стандартів на нормативному рівні.

Кая Калас, депутатка Європейського Парламенту, зауважила, що ціль етичного кодексу – підвищити професійні стандарти депутатів, як у будь-якій іншій професії, юриста чи вчителя. Без кодексу – кожен діє в рамках закону, це не підлягає сумніву, але деякі дії можуть бути неетичними. Якщо так вчиняє один депутат, це впливає на репутацію всього парламенту. Пані Калас наголосила: «Парламент не тільки вибирається людьми, але і представляє людей. Депутат це віддзеркалення суспільства та його цінностей. Звичайно, можна справедливо запитати – якщо щось не прийнято у суспільстві, чому депутат має так вчиняти? Проте, я впевнена, що депутати мають першими подавати приклад».

Ігор Когут, директор Програми USAID “РАДА: відповідальність, підзвітність, демократичне парламентське представництво”: «Ми переконані, що формат діалогів найкраще підходить для розуміння етичних стандартів. В парламенті зараз по-різному ставляться до реформи внутрішніх стандартів. Етичний кодекс це останній пункт у «Дорожній карті» парламентського реформування, але я впевнений ми зможемо на нього вийти».

Маргіт Сутроп, професор практичної філософії, голова Центру етики, університет Тарту, розповіла про естонський досвід прийняття етичного Кодексу. «Коли ми презентували наші дослідження у Естонії, нам зауважували: як можна вчити дітей етичній поведінці, якщо депутати так поведуться публічно? Українці мають визначитися, які цінності вони хочуть передати своїм дітям та онукам. Ми знаходимося у ситуації пострадянського суспільства, де люди знають, наскільки приписи та практика можуть відрізнитися. Етика це домовленість, консенсус щодо спільних цінностей, коли суспільство рухається до більшої відкритості. Суспільство має усвідомити, чому у етичному та прозорому суспільстві жити простіше та безпечніше. Депутати мають показати людям, що етика це не тільки те, про що говорять, але й принципи, за якими живуть. Якщо є конфлікт та невідповідність між словами та діями, відновити довіру людей не вийде».

Дірк Тоурнстра, незалежний радник з питань парламентаризму, зазначив, що етичний кодекс має розділятися всіма членами парламенту, потрібно обережно говорити про санкції за його невиконання. «В жодному разі кодекс не має стати інструментом політичної розправи», підкреслив пан Тоурнстра.

Зустріч відбулася в рамках проекту Лабораторії законодавчих ініціатив, спрямованого на підвищення якості парламентського процесу через підтримку міжнародного діалогу та просування етичних стандартів, який реалізується за підтримки [Embassy of the Netherlands in Ukraine](#) та у партнерстві з [OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights \(ODIHR\)](#), [Програма РАДА](#), [Netherlands Institute for Multiparty Democracy](#). Під час заходів створено інклюзивний діалоговий майданчик, на якому обговорюються етичні дилеми, на основі чого планується напрацювання етичного Кодексу Верховної Ради України.